

İsviçre'deki cami, minare ve mezarlık tartışmalarını nasıl değerlendiriyorsunuz?

DİDF Bşkkanı Ali Haydar Sancar:

'Burada tartışılan kesinlikle inanç özgürlüğü ve bunun kullanım biçimi değildir. Bizler elbette hiç bir kuşkuyla yer bırakmadan, kişilerin inanç özgürlüklerini savunuyoruz'

İsviçre'de farklı dini inanışlara ve etnik kökenlere sahip azim sanamayacak bir kitle yaşıyor. Ve sıkça da kamu alanında özellikle İslam inancına sahip kesimlerle

yerli hak arasında bölünmeye yol açan tartışmalara tanık oluyoruz. Cami, minare, mezarlıklar vb. gibi DİDF olarak bu durumu nasıl değerlendiriyorsunuz?

Şunu vurgulayarak başlayalım; Burada tartışılan kesinlikle inanç özgürlüğü ve bunun kullanım biçimi değildir. Bizler elbette hiç bir kuşkuyla yer bırakmadan, kişilerin inanç özgürlüklerini savunuyoruz. Söz konusu olan inanç sahibi kitlelerin, var olan duygularının politik ve diğer çıkarlar uğruna malzeme edilerek istismar edilmesidir. Türkiye'de buna pek yabancı sayılmazlar; Yımpaş, İhlas Holding, Deniz Feneri, Kanal 7 örnekleri hem hafızalardadır hem de gündeldir. Bu istismarcılık kendiliğinden ortaya çıkan bir durum değildir, aksine politik odaklar tarafından beslenmektedir. Kurulan vakıflar ve dernekler hatta camiler araç olarak kullanılmaktadır. Dönem dönem İsviçre'de de hem yerli basında hem de Türkiye'de basında bu tartışmalara rastlamak mümkün. Taraflardan biri cami ve minare tartışmaları etrafında yoğunlaşan histeriyi, gavurunun zafer bayrağını çekme propagandasına dönüştürmeyi hedeflerken, SVP başta olmak üzere İsviçre gericiileri ise bunu kullanarak, başta İslam inanışına sahip göçmenler olmak üzere tüm diğer göçmenlere saldırma ve bu saldırıdan da yerli ve göçmen halkı bölerek karşılıklı ön yargılara birbirine kıskırtma tutumunu kaşımaktadır. Bu dinler arası çatışma yada üstünlük arayışı olarak lanse edilerek, tokat, inanışı ne olursa olsun emekçilere atılmanın aracı haline gelmektedir. Kapalı toplum yaşamı öne çıkarılıp, birlikte yaşam ve kültürlerin birlikteliği darp edilmekte kılıfı

inanç ve ibadet özgürlüğü' yada dini koruma yapılmaktadır.

Farklı dini inançlara sahip olmak birlikte yaşamaya ve birlikte mücadele etmeye engel olur mu?

Engel olmayacağı açıktır. Ancak; inanç sahipleri, çıkar sağlama peşindeki politik çevreler tarafından kuşatıldığından, ayrımcı propagandaların etkisinde kalarak, yerli halkla olan temas alanlarını daraltıp sınır çekmektedir. Aynı durum yerli halk açısından da geçerlidir. 'Yabancılar' vurgusuyla sunni korkular yaratılarak üstünden nemalanılmaktadır. Serbest ortamlarda kimsenin bir biriyle problemi olmadığı, okulda, işyerinde aynı ortam özgürce, ön yargılardan arındırılmış bir şekilde paylaşılacağına ortak sorunlara karşı birlikte mücadele isteği gelişmektedir. Farklılıklarımız, bölünmüş lüğe yol açan değil, ortak yaşamımızı zenginleştiren özellikler olarak zorundadır.

Çözüm için neler söylenebilir?

Bakıldığında farklı inanışlara sahip halk kesimlerinin bir biriyle problemleri olmadığı, tarihler boyu halkın kardeşçe, bir birlerinin inanışlarına saygı göstererek, yaşamayı öğrendiği, sağ duyusunu geliştirdiği görülecektir. Bu bugünde böyledir. İsviçre'de minare ve camiler üzerinden yaratılmaya çalışılan kargaşanın, bu ülkede yaşayanlara faydası olmayacağı açıktır. Bu işten kim çıkar sağlar? Diye bir soru sorulduğunda da adres bellidir: Bu işi kaşıyanlar. Yani iki ülkenin gericiileri. Demokrasi ihtiyaçlarına cevap verilebilmesi aracı olarak algılanmalıdır, istismarın değil. Karşılıklı ön yargılardan arınmak, herkesin ortak sorunları olan sorunlara karşı birlikte mücadeleyi yükseltmek ve ortak yaşam taleplerini savunmak, inanç ve din üzerinden yürütülen bölme politikasına karşı verilecek en iyi cevap olur. Çözümün yolu da budur.

Fatma Öztürk :
inanç ve ibadet özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü hakkı her din ve inanca eşit

Fatma Öztürk

şartlarda verilmeli'

Birçok ülkede olduğu gibi, İsviçre'de de İslama karşı bir önyargı ve korku var. Bu önyargı ve korkunun temelinde Amerika'nın çıkar politikaları yatıyor. Amerika'nın Ortadoğu'nun zengin petrol yataklarını ele geçirebilmesi için orada yaşayan Müslüman halkı ve onların dini inançlarını Dünya kamuoyunda "öcü" göstermesi gerekiyordu. Kendi medyası aracılığı ile bunu başardı diyebilirim. Aslında İslamı hiç tanımayan birey ve milletler de Amerikan Medyası'nın yaydığı bu anti propagandanın etkisinde kaldılar. Yani çokca bahsettiğimiz İSLAMOFOBİ olgusu böylelikle "başarıya ulaştı". Bu önyargı ve korkuyu ortadan kaldırmanın sorumluluğunda biz Müslümanlara düşüyor. Bence İslam dini yeterince tanınmadığı için, Müslümanlar kendilerini yeterince, akli selim bir şekilde tanıtmadıklarından dolayı önyargılar ve düşmanlıklar oluşuyor. Halbuki İslamın ne denli toleranslı, ne denli insancıl olduğunu başka din ve inançlara karşı saygılı ve hoşgörü dolu bir din olduğunu anlatamadığımız sürece, İslamı suçlamaya çalışanlar haklı duruma getirmiş oluruz. Kendimize ait Cami, minare, mezarlık ve kurumları kurmanın yolu da yaşadığımız ülkedeki topluma kaynaşarak. Kendimizi akli selim anlatıp, tantarak başarıya ulaşmamız bence mümkündür.

İnanç ve ibadet özgürlüğü sadece ümmet, camia bazında değil, bireysel bazda da öngörülüp her bireyin tabii hakkı olan inanç ve ibadet özgürlüğünü vermek birey kendini nasıl tanımlıyorsa o tanıma saygı göstermek

ibadet edeceği mekanı kendisinin seçip orada bireysel olsun toplu olsun ibadetini yapması ve yapılan ibadete saygı gösterilmesi, inanç ve ibadet özgürlüğünün çerçevesi ve tanımı olmalıdır. İsviçre'de çok çeşitli din ve mezheplere mensup insanlar yaşamakta. Bu ülkede bireylere yaşama hakkı tanınırsa bunun doğal sonucu olarak inanç ve ibadet özgürlüğü ve bunun da beraberinde getirdiği dinin emirlerini, ritüellerini yerine getireceği ibadethane(cami) mezarlıklar, vb. dini mekanlar özgürlüğü de tanınmalıdır. İnanç ve ibadet özgürlüğü, din ve vicdan özgürlüğü hakkı her din ve inanca eşit şartlarda verilmeli, farklı dini inançlara mensup bireyler de diğer din ve inançlara saygı duymalı, hakaret ve saldırılara asla yeltenmemeli. Yani birilerinin oyunlarına gelmemelidir. Zaten İslam, başka din ve inançlara karşı saygılı olmayı, toleranslı olmayı emreder, onlara hakaret ve küfürvari tavırları, her türlü şiddet ve insana zarar vermeyi yasaklar.

Bu sorunları ortadan kaldırmak için her şeyden önce tüm dinler arasında işbirliği şart-

tır. Her insan kendi dini inançlarını rahatlıkla ifade edebilmelidir. Örneğin Dinler arası bir komisyon kurulabilir. Bu kurumlar aracılığı ile sorun ve talepler o ülkenin ilgili mercilerine iletilir. Birlikte, ortak sorunlarımızı sahiplenerek, çözüm yollarını bulabiliriz. Onemli olan ciddi ve samimi bir şekilde ortak sorunlara ortak çözümler bulabilmektir.

Ata Saldıran:
'Müslümanların İsviçreliyle bazı çevrelerce oluşturulan korku ve önyargıları yıkılmaları gerekiyor.'

İsmim Ata Saldıran. 1,5 yıldır İsviçre'de

Reconviiler'de yaşıyorum. Müzikle uğraşıyorum. öncelikle Hristiyan bir ülkede yaşadığımızı unutmamalıyız. Ama burada yaşayan gerek Müslüman, gerekse de diğer dinlerden insanların dini inanç ve ibadetlerini rahat ve özgür bir ortamda yaşama hakları istenir. Dini inanç ve gereklerini sorunsuz bir şekilde yerine getirmelerini isterim. Son bir yıldır İsviçre kamu alanında tartışılan cami, minare ve mezarlıklar gibi sorunların çözümünün de karşılıklı diyaloga aşılabileceğini düşünüyorum. Bence burada esas görev ve sorumluluk Müslümanlara düşüyor. Böylesi bir talepleri varsa eğer, öncelikle İsviçreliyle bazı çevrelerce oluşturulan korku ve önyargıları yıkılmaları gerekiyor. Bunun yolu da, yerli halkla daha fazla dostane ilişkiler kurmaktan geçiyor. Kendilerini daha iyi anlatıp tanıtılabilseler cami, mezarlık vb. taleplerine de daha kolaylıkla ulaşabileceklerini düşünüyorum.

Burada yaşayan çeşitli dini ve mezhepsel kurumlar biraraya gelip ortak çatı altında toplanıp sorunların çözümlerini birlik ve beraberlik içerisinde arayabilmeliler. Böyle bir birlik oluşturulursa eğer, sorunların çözümü de beraberinde gelecektir. Onemli olan ciddi ve samimi bir şekilde ortak sorunlara ortak çözümler bulabilmektir.

Ortada ciddi sorunlar olduğu aşikâr. Göçmenler hangi din ve mezhepten olursa olsun kesinlikle biraraya gelip birlikte mücadele etmenin yollarını aramalıdır. Mücadele ederken de makul ve mantıklı yol ve yöntemler denemeliler.

Sonuç olarak herkesin kendi dini inançlarını mutlu ve huzurlu bir ortamda yaşama hakları ümit ediyorum. Arkadaş Gazetesi'ne böylesi toplumsal sorunlara karşı duyarlı yaklaşmasından dolayı teşekkür ediyorum, yayın hayatınızda başarılar diliyorum.

(RÖPORTAJLAR: CAVIT TEMÜRTÜRKAN)

AL-TAT GmbH
YENİ AÇILDI!
Toptan fiyatına parekende satışlarımızla hizmetinizdeyiz
Oberglater str. 35
8053 Rumlang / Zürich
Tel: 079 853 79 94

Sfenks: genetik hata sonucu çıkan kedi türü

Tamamen tüysüz. Görünüşü son derece itici. Ama bu yıl Sfenks kedilerin yılı olacağı benziyor. Ama görünüşü o kadar itici ki, şimdiki kadar dünyada pek az meraklısı oldu. Ancak 2007'den beri bir anda Avrupa'nın gözdesi olmaya başladı. 1960'larda bir genetik hata sonucunda ortaya çıkan bir tür. Onlara Sfenks kediler de deniliyor. Dünyanın dört bir yanında tüylerinin güzelliğiyle tanınan Van ya da İran kedileri gibi özel bir tür. Ama görünüşü o kadar itici ki, şimdiki kadar dünyada pek az meraklısı oldu. Ancak 2007'den beri bir anda Avrupa'nın gözdesi olmaya başladı. İngiltere'deki Sfenks Kedileri Koruma Birliği "2008, Sfenks kedilerin yılı oldu. Dünyanın dört bir yanından insanlar bu kedilere sahip olmak için bizim Sfenks kedi çiftliklerimizde başvurdu. Ancak sadece, onlara çok iyi bakacaklarına ikna olduğumuz

meraklıların başvurularını karşılıyoruz" dedi. 2008'de bir Sfenks kedinin fiyatı 5 bin euroya kadar ulaştı. Oysa sadece birkaç yıl önce kimse bu kedilere ilgi göstermiyordu.

Yaşar Atan

TANRILARA MEYDAN OKUYAN SISİFOS

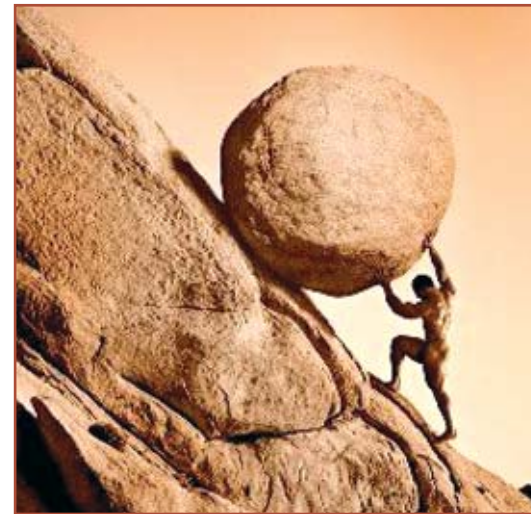
Ölümlü biri olarak zaten sınırlı olan gücüne karşın Sisifos (Sisyphos); akli ve ondan kaynaklanan kumazlığıyla tanılara hep meydan okudu; yeni yeni buluşlarıyla, inatçılığıyla hep kök söktürdü onlara!...

Sisifos; Korintos kentinin hem kurucusu, hem de ilk kralıydı. Zaten daha kral olur olmaz kurduğunu iki limanla, gemi filolarıyla Akdeniz coğrafyasındaki bütün zenginliklerin konuşlandığı bir ülkeye dönüştürdü krallığını. Bu yüzden halk bolluk ve huzur içinde yaşamaya başladı. Haliyle bu yönüyle de çok ün kazandı Sisifos... Ne var ki rahat ve bolluğa ulaştığı halkının komşu halklara örnek olması, tanrıların öfkesini şahlandırmakta gecikmedi!...

Üstelik onun akıllığı ve kumazlığı konusunda birçok öyküsü de dilden dile doluyordu... Bunların en ünlüsü de, Autolikos adındaki bir sigir hırsızına ilgili olanıydı. Damadı olacak kral Leartes'in bile sürülerini kimseler görmeden alıp götürülen Autolikos, bir gün kral Sisifos'un da sigirlerini çalmaya kalktı!... Ne var ki Sisifos; başına gelecekleri çok öncelerden sezindiği için, sigirlerinin ayak

tımlıklarına kızgın demirle kendi adını yazmıştı! Sigirlerin çalınca da haliyle hemen onları izini sürdü ve ta Attika krallığında, o ele avuca sığmayan hırsız ve sürüsünü arayıp buldu... Ama aynı gün hırsız Autolikos'un kızı, Attika kralı Leartes'e düğün demek için gitti... Autolikos bütün pişkinliğiyle Sisifos'u konuk olarak alakoydu sarayında. Ne var ki Sisifos da, damat olacak kraldan bir gece önce, alla oyunla gelinin gönlünü çeldi; kendisi girdi gerdeğe! Bu birleşmeden doğan çocuğa da Odiseus adı verildi. İşte bu ünlü Odiseus; daha sonraları zoraki olarak katıldığı Troya savaşları sırasında kumazlıklarıyla tarihe geçti; onun için düzelen destanlar, kuşaklardan kuşaklara, dillerden dillere dolaştı hep! Örneğin hileli Troya Atını o tasarlamış, yapımını da o üstlenmişti... Bu at aracılığıyla, on yıldır direnen Troya krallığı, bir gecede düşmüştü! Gene Odiseus'un Troya savaşları sonrası ülkesine dönerken denizlerde yaşadığı serüvenlerden sağsalım çıkması; aklini kullanıp yazığı ve tanılara karşı verdiği savaşımı, hep babası Sisifos'a tatipye çektiğinin delilleriydi!...

Bir başka ünlü serüveni de çapkınlığıyla ünlü Baştanın Zeus'a ilgili olanıydı. Söylendiğine göre bir gün Zeus, immak tanrısı Asopos'un güzel kızı Aegina'ya kapırdı gönlünü... Onu kandırabilmek ve kansı Hera'nın gözlerini yanıltmak için bir kartala dönüştü Zeus. Sonra da bu kartala dönüşmüş haliyle bir punduna getirip kızı kanatları arasına alıp kaçtı!... Ne var ki bu olayı Sisifos açık seçik gördü gözleriyle! İmmak tanrısı Asopos da çoşup çoşup taşarak, öfkeden köpürerek her yerde aramaya başladı kızı Aegina'yı... Sisifos da bu acılı immak tanrısına, kızı Aegina'yı kimin kaçırıldığını açıklayacağını söyledi; ama bir koşulu vardı: Tanrı Asopos, alacağı bilgi karşılığında Sisifos'un kral olduğu Korintos ülkesinin surları üstüne bir kaynak koyacak, oradan taltı sular fıskırtacaktır! İmmak tanrısı seve seve yerine getirdi bu isteği. Sisifos da kartal kılığında giren Baştanın Zeus'un kızını kaçırıldığını söyledi... Duyduklarından şaşkına dönen immak tanrısı, haliyle Zeus'a çok öfkelenmişti. Aktığı her yerde köpürdü; kabanıp kabanıp taşı. Ovaları

bayırları sular altında bıraktı. Haliyle bütün bu felaketlere neden olan Sisifos'un müzevirciliğine çok öfkelenen Zeus da; ölüm tanrısı Tanatos'u, onu zincirleyip bir mağaraya kapatmakla görevlendirdi. Ama kumaz Sisifos; bu kez bir yolu bulup ölüm tanrısı Tanatos'un kendisi zincirleyip derin bir mağaradaki kayalıklara bağladı. Bundan sonra da yeryüzünde insanlar artık ölmez oldular... Bu yüzden de Yeraltı Dünyası'nın tanrısı Hades işsiz kaldı; canı sıkıldı... Durumu Baştanın Zeus'a ilettili... Zeus da olup bitenleri zaten biliyor, ölümsüzleşen insanları ölümsüz tanrılara kafa tutmaya başladıklarını gördükçe öfkeden saçını başını yolacak gibi oluyordu... Hele hele buna neden olan kral Sisifos'un kansıyla çok mutlu bir yaşam sürmesine; krallığında halkın banş ve bolluk içinde yaşamasına, ürettiklerini kardeşçe bölüşmelerine baktıkça kahroluyordu. Zeus, ölüm tanrısını hemen zincirlerinden kurtardı. Sonra da Sisifos'u ölümler ülkesinde en ağır şekilde cezalandırması buyruğunu verdi... Haliyle zincirlerinden kurtulan ölüm tanrısı

Tanatos; inatçı ve kumaz Sisifos'un canını almak üzere apartopar sarayının kapısına dayandı. Sisifos, onu görür görmez başına gelecekleri anladı. Doğruca kansına gidip ölümden sonra cenaze töreni düzenlenmesini istedi. Sonra da kapıya dayanan Ölüm Tanrısı'nın sıkıştığını bahane edip böylece, çinçiplak Ölümler Ülkesi'ne vardı. Oranın kan-koca tanrılar Hades'le Persefone'ye; kansının kendini bu şekilde, törensiz duasız göndermesini yakındı günlerce. Kansına haddini bildirmek üzere kendisini birkaç günlüğüne izini olarak yeryüzüne göndermelerini diledi. Uzun uzun diller daktı... Sonunda Ölümler Ülkesi'nin tanrılarının yeryüzüne dönme izni kopardı!... Güzelim dünyaya gelince haliyle aklının ucundan bile geçmez oldu cehennem geri dönmek!... Bu yüzden de Baştanın Zeus'un en acımasız gazabına uğradı! Yeniden gönderildiği Ölümler Ülkesi'nde, ağır mı ağır bir kayayı yuvarlayaraktan oradaki bir dağın doruğuna çıkması ve ondan sonra da kayayı, dağın öte tarafına aşırması istendi ondan...

Oğlu Odiseus, Troya savaşından sonra çok sevdiği kansı ve oğlunun yanına dönerken, birara Cehennem'in kapısından babası Sisifos'u gözetledi. Sonra da içi yana; " Babam Sisifos'u gördüm işkenceler çekerken; Yakalamış iki avucuyla kocaman bir kayayı, Habire itiyordu onu bir tepeye doğru. İşte kaya tepeye vardı varacak, işte tamam... Ama tam tepeye varmasına bir parmak kala, Bir güç itiyordu onu tepeden gerisin geri, Aşağılara yuvarlanıyordu. O da yeniden itiyordu kayayı, tekmi kaslarını gere gere. Kopan toz toprak habire aşarken başının üstünden, Gene durmadan itiyordu kayayı, kan ter içinde." diye dillendirdi halini...

Ne var ki Sisifos, tanrıların dayattığı bu haksız yazığı bir gün mutlaka kıracağından emindi. Onun için de mutluuydu...